

КЕЛІСІЛДІ
Қарағанды облысының
Тілдерді дамыту жөніндегі
басқармасының басшысы
_____ **А. Шалабаева**
« ____ » _____ **2025 жыл**

КЕЛІСІЛДІ
Қарағанды облысының
Білім басқармасының
басшысы
_____ **Д. Жекебаев**
« ____ » _____ **2025 жыл**

БЕКІТЕМІН
«AMANAT MEDIA GROUP»
ЖШС-нің директоры
_____ **Б.Тұрлыбеков**
« ____ » _____ **2025 жыл**

«Тұлпар мініп, ту алған» облыстық байқауын
ұйымдастыру және өткізу
ЕРЕЖЕСІ

I. Жалпы ереже

1. Осы Ереже Қарағанды облысының жалпы білім беретін мектеп оқушылары арасында жырау Тастыбай Жағыпарұлы нұсқасындағы «Бөгенбай батыр» жырын жатқа оқудан «Тұлпар мініп, ту алған» облыстық байқауын (бұдан әрі – Байқау) ұйымдастыру және өткізу тәртібін белгілейді.

Қазақстан Республикасының Президенті Қ.К. Тоқаевтың 2022 жылы Республика күнінде «...біз бұған дейін мемлекеттілігімізді нығайтуға баса мән бердік. Енді азаматтардың мемлекетшілдік сана-сезімін арттыруға да жете көңіл бөлуіміз керек. Осыдан бірнеше жыл бұрын «Тұлпар мініп ту алған» жалпыұлттық эстафетасы өткенін білесіздер» деп тоқталып, кейін Ұлттық құрылтайда сөйлеген сөзінде: «Озық ойлы ұлт болудың ең төте жолы – кітап оқу» деп атап өткен болатын.

Байқау кітап оқу мәдениетін қалыптастыру жөнінде жүктелген міндеттерді жүзеге асыру мақсатында «AMANAT» партиясының, Қарағанды облысы әкімдігінің қолдауымен ұйымдастырылады.

2. Байқаудың мақсаты: өскелең ұрпаққа қазақтың рухани қазынасын насихаттау, жастар арасында халық ауыз әдебиеті мен фольклорды насихаттау, сөйлеу мәдениетін қалыптастыру, патриоттық сезімді арттыру.

Міндеттері:

- балалар арасында кітап оқуды және қазақ халқының батырлық эпостарын насихаттау;
- өскелең ұрпақтың шығармашылық және зияткерлік қабілетін дамытуға жағдай жасау;
- балаларды халық поэзиясына, қазақ халқының рухани асыл мұрасына деген сүйіспеншілікке және патриотизмге тәрбиелеу, елдік пен ерлік рухын, намысқой, қайсарлық қасиеттерге баулу;
- балалардың әдебиетке, көркем әдебиетке деген сүйіспеншілігін ояту;
- дарынды балаларды анықтап, оларға қолдау көрсету, өнерлі жастарды халық арасында таныту;
- қазақ тілі және әдебиеті пәні мұғалімдерін ынталандыру.

II. Ұйымдастыру жұмыстары

3. Ұйымдастыру комитеті Байқауды өткізудің жалпы тәртібін анықтайды және оны өткізуге тікелей басшылық етеді. Сондай-ақ өтінімдерді қабылдайды, қатысушылардың тізімін жасап, қазылар алқасының құрамын анықтайды.

4. Байқауға қатысатын үміткерлерді бағалау үшін қазылар алқасы құрылады. Қазылар алқасының құрамында тіл мен әдебиет, мәдениет пен білім саласындағы білікті мамандар, ғалымдар, зиялы қауым өкілдері болады (*үш адамнан кем емес*).

Қазылар алқасының шешімі түбегейлі болып табылады және қайта қаралмайды. Қазылар алқасы қатысушылардың әрбір мүдіргенін қалт жібермей, белгілеп отыруы тиіс.

Қазылар алқасы мүшелерінің дауыстары тең болған жағдайда, төрағаның дауысы шешуші болып табылады. Қазылар алқасының шешімі хаттама түрінде ресімделеді, оған қазылар алқасының барлық құрамы қол қояды.

III. Өткізу тәртібі

5. Байқауға оқыту тіліне қарамастан, мемлекеттік және мемлекеттік емес жалпы орта білім беретін мектептердің, лицейлердің, гимназиялардың және жалпы білім беретін ұйымдардың 6-10 сыныптарының оқушылары қатыса алады. Әр мектептен кем дегенде 10 оқушы (6-шы сыныптан 2 оқушы, 7-ші сыныптан 2 оқушы, 8-ші сыныптан 2 оқушы, 9-шы сыныптан 2 оқушы, 10-шы сыныптан 2 оқушы) және оқушыларды дайындайтын 5 мұғалім қатысады (*Әр мұғалім 2 оқушыдан артық дайындай алмайды*).

Байқау 2 кезеңнен тұрады:

- аудандық және қалалық кезең (2025 жылғы 20-30 қараша аралығында);
- облыстық кезең (2025 жылғы 12 желтоқсанға дейін. Өтетін орны – Қарағанды қаласы).

I кезеңде (аудандық/қалалық) қатысушыларға қойылатын талап:

- жыр айтудан сайыс;
- сұрақ-жауап (жыр ішіндегі жекелеген оқиғалар мен жер-су атауларына қатысты сұрақтар);
- жырдың ішіндегі көнерген, тарихи сөздердің мағынасын ашып түсіндіру.

II кезеңде (облыстық) қатысушыларға қойылатын талап:

- қазылар алқасы жас жыршыны кез келген сәтте тоқтатқанда, келесі қатысушы жырды әрі қарай жалғастыра жөнелуге дайын болуы керек немесе қазылар алқасы жыр ішіндегі оқиғалар желісі бойынша жалғастыруды ұсынуға құқылы (талап еткен жағдайда сол жерден жалғастыруы тиіс);
- қатысушыларға сұрақ билет түрінде беріледі, әр билетте екі сұрақтан болады (6-10 сыныптың қазақ әдебиеті оқулығы бойынша әзірленеді);
- жырдағы тұрақты сөз тіркестерін, қанатты сөздерді, теңеулерді анықтап, мағынасын ашу (*сұрақтар қазылар алқасы тарапынан қойылады*).

6. Байқау Ережесі мен облыстық кезеңде қатысушыларға қойылатын сұрақтар тізбесі алдын ала qazaqeros.com сайтында жарияланады. Алайда билетте сұрақтардың берілу формасы өзгергенімен мазмұны сақталады.

7. Бағалау өлшемдері (критерийлері):

- қатысушылар 10 балдық жүйемен бағаланады;
- қатысушының шығарманы оқу мәнеріне және әртістік шеберлігіне назар аударылады, яғни батырлар жырын нақышына келтіріп, төгілтіп жырлауы ескеріледі. Жырды айту барысында қатысушы жаңылса, не ұмытып қалса байқаудан шығарылады, ал жеңгені келесі кезеңге өтеді.
- қазылар алқасы оқушының білімін тексеру үшін қосымша сұрақтар қойып, дауыс беру арқылы жеңімпаздарды анықтайды.

8. Марапаттау

Байқаудың аудандық (қалалық) кезеңінде 1, 2, 3 орын алған жеңімпаздар облыстық кезеңге жолдама алады. Ал жеңімпаз оқушылардың ұстаздары Қарағанды облысының Тілдерді дамыту жөніндегі басқармасы мен Білім басқармасының алғыс хаттарымен марапатталады.

Жеңімпаз оқушылар ақшалай сыйақымен марапатталады (салықтық төлемдерді қоса есептемегенде):

- I орын – 150 000 (жүз елу мың) теңге;
- II орын – 100 000 (жүз мың) теңге;
- III орын – 70 000 (жетпіс мың) теңге;

Байқаудың облыстық кезеңінде жеңімпаз атанғандарға ақшалай жүлде қоры (салықтық төлемдерді қоса есептемегенде) төмендегідей бекітілді:

Оқушылар үшін:

- I орын (біреу) – 1 000 000 (бір миллион) теңге;
- II орын (біреу) – 500 000 (бес жүз мың) теңге;
- III орын (біреу) – 250 000 (екі жүз елу мың) теңге.

Ұстаздар үшін:

I орын (біреу) – 1 000 000 (бір миллион) теңге;

II орын (біреу) – 500 000 (бес жүз мың) теңге;

III орын (біреу) – 250 000 (екі жүз елу мың) теңге.

Байқау ережесіне өзгерістер енгізілсе қосымша хабарланады.

Ұйымдастыру комитетінің мекенжайы:

Қарағанды қаласы, Ерубаев көшесі, 44.

Тел.: 8 778 283 16 01, 8 7172 24-95-45, e-mail: qazaqepos2025@mail.ru

**«Тұлпар мініп, ту алған» облыстық байқауына қатысуға
ӨТІНІМ**

№	Білім беру ұйымының атауы	Қатысушының ТАӘ	Сыныбы	Мұғалімнің ТАӘ	Байланыс телефондары
1					
2					

**Ескерту: Әр мұғалім 2 оқушыдан артық дайындай алмайды. Қатысушылар туралы ақпаратты веб-сайтқа орналастыру үшін фотосуреттері мен ата-аналарының немесе заңды өкілдерінің келісімі қоса берілуі тиіс.*